

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 55/23

Luxemburg, 30 martie 2023

Hotărârea Curții în cauza C-5/22 | Green Network (Somație de rambursare a unor cheltuieli)

Autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei pot avea competența de a impune întreprinderilor din domeniul energiei electrice restituirea sumelor percepute cu încălcarea cerințelor privind protecția consumatorilor

Protecția consumatorilor intră, astfel, în sfera atribuțiilor acestor autorități

În anul 2019, Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Autoritatea de Reglementare în materie de Energie, Rețele și Mediu, Italia) a impus societății Green Network, o societate italiană de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, o sancțiune administrativă pecuniară de 655 000 de euro pentru încălcarea unor obligații de transparență tarifară. Această autoritate a obligat-o de asemenea să restituie clienților săi finali suma de 13 987 495,22 euro, facturată acestora cu titlu de cheltuieli de gestiune administrativă în temeiul unei clauze contractuale considerate nelegală de autoritatea respectivă.

După ce a contestat fără succes această decizie în fața unei instanțe administrative, Green Network a sesizat în apel Consiliul de Stat italian, în fața căruia a susținut că competența autorității naționale de reglementare de a impune restituirea unor sume facturate clienților, prevăzută în dreptul italian, contravenea Directivei 2009/72¹.

În acest context, Consiliul de Stat a adresat Curții două întrebări preliminare privind articolul 37 alineatele (1) și (4) din Directiva 2009/72, referitor la competențele autorităților de reglementare, și anexa I la aceasta, care enunță măsurile care trebuie luate de statele membre pentru a proteja consumatorii.

În hotărârea sa, **Curtea precizează că articolul 37 alineatul (1) literele (i) și (n)² și alineatul (4) litera (d)³ din Directiva 2009/72, precum și anexa I la aceasta nu se opun ca un stat membru să confere autorității naționale de reglementare competența de a obliga întreprinderile din domeniul energiei electrice să ramburseze clienților lor finali suma corespunzătoare contraprestației plătite de aceștia cu titlu de „cheltuieli de gestiune administrativă” în temeiul unei clauze contractuale considerate nelegală de această autoritate.** Situația este aceeași în cazurile în care această somație de rambursare nu se bazează pe motive de calitate a serviciului în cauză prestat de întreprinderile respective, ci pe încălcarea unor obligații de transparență tarifară.

¹ Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO 2009, L 211, p. 55).

² Aceste dispoziții vizează atribuțiile autorităților de reglementare în ceea ce privește respectarea obligațiilor de transparență și, respectiv, protecția consumatorilor.

³ Această dispoziție prevede că autoritățile de reglementare au competența de a impune sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare întreprinderilor din domeniul energiei electrice care nu își respectă obligațiile care le revin în temeiul Directivei 2009/72 sau al oricărei decizii relevante și cu forță juridică obligatorie a autorității de reglementare ori să propună unei instanțe competente să impună astfel de sancțiuni.

Aprecierea Curții

Curtea subliniază mai întâi că, în scopul urmăririi obiectivelor sale, Directiva 2009/72 impune statelor membre să confere autorităților lor naționale de reglementare prerogative largi în materie de reglementare și de monitorizare a pieței energiei electrice, în special în vederea asigurării protecției consumatorilor.

Aceasta arată în continuare că articolul 37 din Directiva 2009/72, referitor la atribuțiile și competențele autorității de reglementare, nu menționează competența de a impune întreprinderilor din domeniul energiei electrice să ramburseze orice sumă primită în temeiul unei clauze contractuale considerate nelegală. Cu toate acestea, utilizarea, la articolul 37 alineatul (4) din Directiva 2009/72, a exprimării „autorit[atea] de reglementare [are] cel puțin următoarele competențe” arată că unei asemenea autorități îi pot fi atribuite alte competențe decât cele menționate în mod expres la articolul 37 alineatul (4), pentru a-i permite să își îndeplinească atribuțiile prevăzute la articolul 37 alineatele (1), (3) și (6) din această directivă.

În plus, asigurarea respectării obligațiilor de transparență ce revin întreprinderilor din domeniul energiei electrice și protejarea consumatorilor intră în sfera atribuțiilor prevăzute pentru autoritățile naționale de reglementare la articolul 37 alineatele (1), (3) și (6) din directiva menționată.

Prin urmare, Curtea constată că **un stat membru poate acorda unei asemenea autorități competența de a impune operatorilor respectivi restituirea sumelor percepute de aceștia cu încălcarea cerințelor privind protecția consumatorilor**, în special a celor privind obligația de transparență și acuratețea facturării.

O asemenea interpretare nu este repusă în discuție de faptul că articolul 36 din Directiva 2009/72 prevede în esență că autoritatea națională de reglementare ia măsurile necesare „în cooperare strânsă, după caz, cu alte autorități naționale competente, inclusiv cu autoritățile din domeniul concurenței, și fără a aduce atingere competențelor acestora” sau de faptul că articolul 37 alineatul (1) litera (n) din această directivă conține expresia „împreună cu alte autorități competente”.

Astfel, din aceste dispoziții nu reiese că, într-un caz precum cel din cauza principală, numai una dintre aceste autorități naționale poate dispune restituirea sumelor percepute în mod nejustificat de la clienții finali de întreprinderile din domeniul energiei electrice. Dimpotrivă, utilizarea termenilor „după caz” implică faptul că o asemenea consultare este necesară numai atunci când măsura a cărei adoptare este preconizată poate avea implicații pentru alte autorități competente.

În sfârșit, Curtea precizează că, întrucât protecția consumatorilor și respectarea obligațiilor de transparență intră în sfera atribuțiilor prevăzute la articolul 37 din Directiva 2009/72, motivul exact pentru care, pentru îndeplinirea uneia dintre aceste atribuții, se dispune unei întreprinderi din domeniul energiei electrice să facă rambursări clienților săi nu este relevant.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Rămâneți conectați!

